

การศึกษาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมตามการรับรู้ ของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

A Study of Moral Identity by Perception of Personnel of Royal Thai Air Force Nursing College

ดลฤดี โรจน์วิริยะ* ศรีโสภา อินทรपालิต

Donleudee Rojviriyaya* Srisopa Indrapalita

กองการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ กรุงเทพฯ 10220

Education Department, Royal Thai Air Force Nursing College, Bangkok Thailand 10220

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศตามการรับรู้ของตนเอง พฤติกรรมอัตลักษณ์ 3 ด้านได้แก่ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และมีน้ำใจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 282 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารและอาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม 3 ด้านของแต่ละกลุ่มบุคลากร ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พบว่าค่า Content Validity Index (CVI) เท่ากับ 0.6-1.00 และตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค พบว่ามีค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ 0.82, 0.89, และ 0.95 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของผู้บริหารและอาจารย์ตามการรับรู้ของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.28) ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) และด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.54)
2. พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรสายสนับสนุนตามการรับรู้ของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.85) ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.61) และด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.63)
3. พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศตามการรับรู้ของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.68), ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.71) และด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.69)

ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศต่อไป

คำสำคัญ : อัตลักษณ์คุณธรรม การรับรู้ของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

Abstract

This descriptive research aimed to study perception of moral identity among personnel of Royal Thai Air Force Nursing College composed of honesty, responsibility, and generosity. Participants were 282 personnel of Royal Thai Air Force Nursing College including director and lecturer, staff, and air force student nurses. Instruments were moral identity behavior questionnaires for each group. All instruments were approved by three experts which CVI 0.6 -1.00 and reliability were 0.82, 0.89, and 0.95 respectively. Data analyses were performed by mean and standard deviation.

The results revealed that

1. The overall of perception of moral identity behavior among director and lecturer was a highest level ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.55). In addition, the honesty domain was highest level ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.28), the responsibility domain was high level ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49), and the generosity domain was high level ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.54).

2. The overall of perception of moral identity behavior among staffs was a high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.74). In addition, the honesty domain was high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.85), the responsibility domain was high level ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.61), and the generosity domain was high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.63).

3. The overall of perception of moral identity behavior among air force student nurses was a high level ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.71). In addition, the honesty domain was high level ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.68), the responsibility domain was high level ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.71), and the generosity domain was high level ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.69).

The results of this study could be used to develop moral identity behavior among personnel of Royal Thai Air Force Nursing College.

Keywords: Moral identity, Perception of personnel, Royal Thai Air Force Nursing College

บทนำ

คุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดความสงบสุขของสังคม คนในสังคมต้องเป็นผู้เปรียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมจึงจะทำให้สังคมนั้นมีความสุข ในขณะที่เดียวกันหากคนในสังคมใดมีความบกพร่องทางด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมจริยธรรม แม้สังคมนั้นจะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ก็ย่อมจะหาความสุขได้ยาก จากผลการสำรวจปัญหาวิกฤตทางด้านคุณธรรมที่มีความรุนแรงในสังคมไทย ปี พ.ศ. 2559 พบว่า สถานการณ์ปัญหาที่มีความรุนแรงในสังคมไทย โดยประเด็นที่วิกฤตมากที่สุด ร้อยละ 20.73 คือ ปัญหาความ ซื่อสัตย์ สุจริต การทุจริตคอร์รัปชั่น รองลงมา ร้อยละ 19.30 ปัญหาขาดความสามัคคี เกิดความขัดแย้งในสังคม และ ร้อยละ 14.69 ปัญหาจิตสำนึกสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบ ต่อสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม¹ การปลูกฝัง

คุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมไทยจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชน เพราะเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศในอนาคต สภาพสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นความเสื่อมถอยทางคุณธรรมจริยธรรม และอาจเป็นต้นเหตุที่ทำให้สังคมไทยก้าวไปสู่จุดวิกฤตได้ คุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับทุกคนในสังคมที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กหรือเมื่อยังเป็นนักเรียนอยู่ เพราะเป็นช่วงเวลาที่สามารถเรียนรู้และได้รับการปลูกฝังความคิดที่ถูกต้องได้ง่าย ดังนั้นอาจารย์จึงมีภาระหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงบุคคลกรและเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนในด้านของผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อที่จะสามารถหล่อหลอมนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับวิชาความรู้ และมีทักษะวิชาชีพความสามารถที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม

ในปัจจุบันประเทศไทยโดยรัฐบาลได้เน้นนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจที่เน้นการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มผลิตผลในรูปนวัตกรรม และกำหนดทิศทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ² ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) โดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม มีการปฏิรูปประเทศเพื่อการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนแม่บทดังกล่าวได้มีการกำหนดให้เรื่องการส่งเสริมคุณธรรมเป็นวาระสำคัญ และส่งเสริมผลักดันให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมมากขึ้นด้วย ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ ทุกหน่วยงานจึงขานรับนโยบายดังกล่าวและเร่งสร้างกำลังคนให้มีคุณภาพโดยการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ประเทศเกิดการพัฒนาในทุกภาคส่วน

กรมแพทยทหารอากาศ สังกัดกองทัพอากาศ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในสังกัด จึงได้ประกาศนโยบายองค์กรคุณธรรมต่อสาธารณะ ซึ่งเรียกว่า อัตลักษณ์คุณธรรม ที่ทุกหน่วยขึ้นตรงของกรมแพทยทหารอากาศได้ตกลงร่วมกันและพร้อมใจที่จะยึดถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อองค์กร เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2559 โดยเชื่อมั่นว่าอัตลักษณ์คุณธรรมที่กำหนดขึ้นนี้จะทำให้บุคลากรในกรมแพทยทหารอากาศได้ปรับเปลี่ยนค่านิยมและปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีคุณภาพ อัตลักษณ์คุณธรรมดังกล่าวได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีน้ำใจ ซึ่งรายละเอียดของพฤติกรรมคุณธรรมที่สื่อถึงอัตลักษณ์องค์กรคุณธรรมนั้น แต่ละหน่วยขึ้นตรงเป็นผู้กำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน

วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ กรมแพทยทหารอากาศ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดกองทัพอากาศ มีหน้าที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพออกมาช่วยเหลือดูแลประชาชน ซึ่งพยาบาลเป็นวิชาชีพที่จำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศจึงมีการขานรับนโยบายองค์กรคุณธรรมของกรมแพทยทหารอากาศ โดยได้ให้ความสำคัญพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมที่พึงมีในหน่วยงานและได้กำหนดขอบเขตพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของตนเอง ในฐานะ/บทบาทการทำงานของบุคลากร

3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารและอาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นนายทหารสัญญาบัตร 2) บุคลากรสายสนับสนุน ส่วนใหญ่เป็นนายทหารประทวน พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว และ 3) นักเรียนพยาบาลทหารอากาศ ทั้ง 4 ชั้นปี บุคลากรทั้ง 3 กลุ่มนี้ได้ประกาศอัตลักษณ์คุณธรรมของตนเอง พร้อมกับหน่วยขึ้นตรงของกรมแพทยทหารอากาศ

หลังประกาศพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ให้บุคลากรทุกคนได้ปฏิบัติตามขอบเขตของพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นมา ยังไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรในวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศตามการรับรู้ของตนเอง ซึ่งการรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล และพฤติกรรมใดๆ ของบุคคล เกิดจากการรับรู้³ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรในวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศต่อไป

คำถามการวิจัย

บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีการรับรู้พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของตนเองอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศตามการรับรู้ของตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและขอบเขตพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ซึ่งมีการกำหนดพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมสำหรับบุคลากรแต่ละกลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์

ซื่อสัตย์ หมายถึง จะปฏิบัติหน้าที่ต่อศิษย์ด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน

มีน้ำใจ หมายถึง ดูแล และพร้อมช่วยเหลือศิษย์และเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ

รับผิดชอบ หมายถึง จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มความสามารถ

2. กลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อสัตย์ หมายถึง จะปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และไม่ใช้ของหลวงในการแสวงหา ผลประโยชน์ให้ตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง

มีน้ำใจ หมายถึง จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และทันเวลาที่กำหนด มาปฏิบัติงานให้ตรงเวลา และรักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด

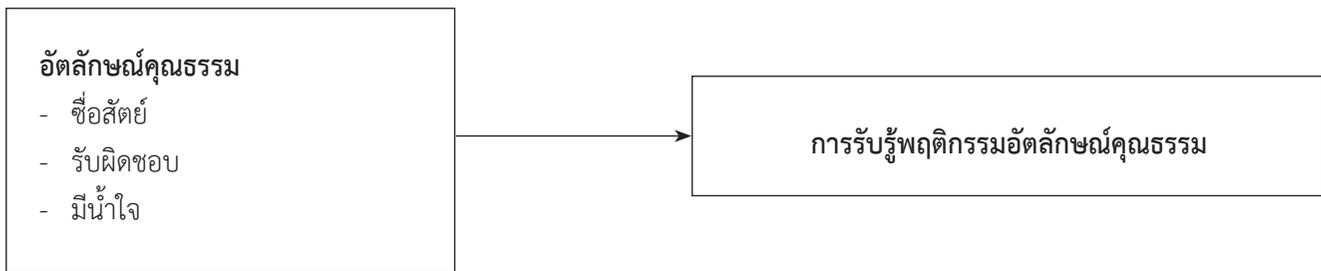
รับผิดชอบ หมายถึง เอื้ออาทร ดูแล เอาใจใส่ เพื่อนร่วมงาน พร้อมทั้งผู้มาขอรับบริการ รวมทั้งงานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

3. กลุ่มนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ

ชื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยของวิทยาลัยฯ ไม่ทุจริตในการสอบ

มีน้ำใจ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

รับผิดชอบ หมายถึง ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและจริงใจและช่วยเหลือผู้ป่วยโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ เพศและวัย มีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทนจากการทบทวนวรรณกรรมและขอบเขตพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมข้างต้น กรอบแนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม 3 ด้านได้แก่ ความชื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อและความมีน้ำใจของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศตามการรับรู้ของตนเอง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 282 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารและอาจารย์ จำนวน 33 คน บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 33 คน และนักเรียนพยาบาลทหารอากาศชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับอายุ เพศ และระดับการศึกษาสูงสุด จำนวน 3 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมตามการรับรู้ของตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรมและขอบเขตของพฤติกรรม

อัตลักษณ์คุณธรรมที่บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศกำหนดขึ้นมา โดยมีข้อคำถามสำหรับกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ และกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน กลุ่มละ 20 ข้อ ส่วนกลุ่มนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ มีข้อคำถาม 17 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ/สม่ำเสมอ/ทุกครั้ง ปฏิบัติบ่อยครั้ง/เป็นส่วนใหญ่ ปฏิบัติพอประมาณ/ไม่สม่ำเสมอ ปฏิบัติน้อยครั้ง/ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ และไม่ได้ปฏิบัติ/ไม่สามารถปฏิบัติได้ การแปลผลคะแนนใช้แบบอิงเกณฑ์⁴ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมตามการรับรู้ของตนเอง ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

(Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการบริหารองค์กรและการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index : CVI) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และได้รับการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.82, 0.89 และ 0.95 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม และสิทธิในการตอบและไม่ตอบแบบสอบถาม และการรักษาความลับของกลุ่มประชากร คำตอบในแบบสอบถามทั้งหมดจะไม่มีการเปิดเผยให้เกิดผลกระทบต่อกลุ่มประชากร และจะนำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาและพัฒนาองค์กร การเผยแพร่เป็นเพียงผลในภาพรวมเท่านั้น ผู้ที่ยินดีเข้าร่วมงานวิจัยได้เซ็นใบยินยอมในแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consented form) และได้รับการพิจารณาด้านจริยธรรมโดยคณะกรรมการ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (N = 282)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	30	10.64
- หญิง	252	89.36
อายุ		
- น้อยกว่า 20 ปี	56	19.86
- 20 -29 ปี	167	59.22
- 30-39 ปี	26	9.22
- 40-49 ปี	15	5.32
- 50-60 ปี	18	6.38
ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	236	83.69
- ปริญญาตรี	14	4.96
- ปริญญาโท	29	10.28
- ปริญญาเอก	3	1.07

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 89.36 อายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.22 และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.69

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช กรมแพทย์ทหารอากาศ เลขที่รับรอง IRB. No. 66/61 ลงวันที่ 5 ต.ค. 2560

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 16-30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่ม พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการตอบแบบสอบถาม เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อย ให้ใส่ซองเอกสารส่งคืนผู้วิจัย ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์แบบสอบถามทุกฉบับ ได้ข้อมูลตอบกลับทั้งหมด 282 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมตามการรับรู้ผู้บริหารและอาจารย์ (N = 33)

พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม	ความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
ข้อสำคัญ : จะปฏิบัติหน้าที่ต่อศิษย์ด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียม			
1. พิจารณาให้นักเรียนร่วมกิจกรรม / คัดเลือกเป็น นพอ.บังคับบัญชา / มอบหมายงาน / พิจารณาให้รางวัล โดยไม่คำนึงว่าเป็นนักเรียนทุน ทอ. หรือ ทุนส่วนตัว	4.90	0.31	มากที่สุด
2. แสดงความสนใจ รับฟัง เอาใจใส่ต่อปัญหาของศิษย์ที่มีปัญหา/มาปรึกษาหารือ โดยไม่คำนึงว่าตนไม่ได้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของศิษย์คนนั้นๆ	4.97	0.18	มากที่สุด
3. สอนทักษะ / การปฏิบัติการพยาบาล/ชี้แนะแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนที่อยู่ ในความรับผิดชอบอย่างทั่วถึง / ทุกคน	4.73	0.45	มากที่สุด
4. ประเมินผลการสอบ/ให้คะแนน นักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด/ความสามารถ โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้ตอบเป็นใคร	4.97	0.18	มากที่สุด
5. ประเมินผลการฝึกทักษะการพยาบาลภาคปฏิบัติตรงตามความสามารถ/ คุณลักษณะของนักเรียน (ไม่ลำเอียง)	4.90	0.31	มากที่สุด
ความรับผิดชอบ : จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถ			
6. เตรียมการสอน – เตรียมผู้สอน / เขียนแผนการสอน / วางแผนการสอน ให้พร้อมก่อนทำการสอนทุกครั้ง	4.20	0.61	มาก
7. แสวงหาความรู้ใหม่ๆและทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนก่อนทำการสอนทุกครั้ง	4.40	0.50	มาก
8. พัฒนาปรับปรุง สื่อการสอน / เอกสารการสอน / วิธีการสอนให้น่าสนใจ ทุกครั้ง / ทุกปีการศึกษา	4.37	0.49	มาก
9. ตรงต่อเวลาในการสอน / นัดหมายนักเรียน	4.50	0.51	มาก
10. ถ่ายทอดความรู้และเนื้อหาวิชาอย่างครบถ้วนตามหลักสูตร / เต็มเวลา / เต็มความสามารถ / เต็มใจ	4.87	0.35	มากที่สุด
มีน้ำใจ : ดูแล และพร้อมช่วยเหลือศิษย์และเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ			
ศิษย์			
11. ให้เวลาแก่ศิษย์ที่มาขอคำปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัว / การเรียนทั้งในและนอกเวลาราชการ	4.77	0.50	มากที่สุด
12. เอาใจใส่ สอบถามเกี่ยวกับการเรียนการฝึก / ความเป็นอยู่ / ภาวะสุขภาพ / ปัญหาต่างๆของนักเรียนที่อยู่ในความดูแล (ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา) หรืออยู่ในความรับผิดชอบระหว่างเรียน/ฝึกปฏิบัติ	4.53	0.63	มากที่สุด
13. ช่วยเหลือ / ชี้แนะวิธีการปฏิบัติ เมื่อนักเรียนประสบปัญหาในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ	4.87	0.35	มากที่สุด
14. จัดสรรเวลาทั้งในและนอกเวลาราชการ ในการทบทวนความรู้ / ช่วยเหลือแนะนำแนวทางปฏิบัติ ในฐานะผู้สอน / อาจารย์ที่ปรึกษา / ผู้รับผิดชอบวิชาแก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนการสอน	4.37	0.62	มาก
15. ให้รางวัล / สิ่งของตอบแทน / อื่นๆ แก่นักเรียนที่ช่วยเหลืองานหรือ มีจิตอาสาตามโอกาส/สถานการณ์ที่เหมาะสม	3.97	0.72	มาก
เพื่อนร่วมงาน			
16. แสดงความเอื้ออาทร ห่วงใย โดยการสอบถาม / การแสดงความปรารถนาดี การไปเยี่ยมให้กำลังใจเมื่อเพื่อนร่วมงานมีปัญหา/เจ็บป่วย	4.53	0.51	มากที่สุด
17. เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา / ชี้แนะ เมื่อเพื่อนร่วมงานมีปัญหาด้วยความเข้าใจและเต็มใจ	4.50	0.51	มาก
18. อาสา / ช่วยเหลือในการทำงาน / การสอน / การทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหน่วย ด้วยความเต็มใจ	4.33	0.55	มาก
19. ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน / การสอน / การทำกิจกรรมต่างๆ แก่เพื่อนร่วมงาน ด้วยความเต็มใจ	4.67	0.48	มากที่สุด
20. พุด / เขียน ให้กำลังใจ / แบ่งปันสิ่งของ / ให้ของที่ระลึกแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสต่างๆ	4.37	0.62	มาก
รวม	4.59	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของผู้บริหารและอาจารย์ตามการรับรู้ของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.28$) ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.49$) และด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.54$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมตามการรับรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน (N = 33)

พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม	ความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
ซื่อสัตย์ : จะปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตและไม่ใช้ของหลวงในการแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและครอบครัวหรือพวกพ้อง			
1. ลงเวลา ในการมาปฏิบัติงานตรงกับเวลาที่มาถึงที่ทำงานจริง	3.58	1.03	มาก
2. รักษาคำพูด / ปฏิบัติตามที่ให้คำสัตย์สัญญา / นัดหมายไว้	4.38	0.64	มาก
3. ไม่นำ-เบิกพัสดุอุปกรณ์สำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน	4.50	0.91	มาก
4. ไม่ใช้พัสดุอุปกรณ์สำนักงานเพื่อใช้ผลิตงาน/ผลิตภัณฑ์ /รับจ้าง เพื่อเป็นรายได้ส่วนตัว	4.62	0.85	มากที่สุด
5. ไม่นำทรัพย์สินของที่ทำงาน /ส่วนกลางไปจำหน่ายแจกเพื่อเป็นรายได้สำหรับตนเองและครอบครัว เพื่อนร่วมงานหรือบุคคลอื่น	4.58	0.86	มากที่สุด
ความรับผิดชอบ : จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้ตรงเวลา			
6. มาปฏิบัติงานตรงเวลา / ภายในเวลาที่ราชการกำหนด	4.04	0.96	มาก
7. ใช้เวลาราชการในการปฏิบัติเต็มเวลา / ไม่เบียดบังเวลาในการทำกิจกรรมส่วนตัว / กิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง	4.46	0.58	มาก
8. มีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานในหน้าที่เต็มความสามารถ	4.54	0.51	มากที่สุด
9. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด	4.50	0.58	มาก
10. ผลงานที่ปฏิบัติงานมีความถูกต้อง / มีคุณภาพ / แก้ไขน้อยที่สุด	4.15	0.46	มาก
มีน้ำใจ : เอื้ออาทร ดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงาน ผู้มาขอรับบริการและงานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ			
11. เอาใจใส่ / ให้กำลังใจ / สอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการทำงาน / ครอบครัว / ความเป็นอยู่ / ภาวะสุขภาพ / ปัญหาต่างๆแก่เพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ	4.38	0.57	มาก
12. ตักเตือน / ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติตนหรือปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เหมาะสม	4.04	0.99	มาก
13. ช่วยเหลือในการทำงาน-กิจกรรม /ไม่หลีกเลี่ยงป้ายเปี่ยงการทำกิจกรรมอันเป็นงานส่วนรวมของหน่วยงาน/สถาบัน	4.38	0.64	มาก
14. เสียสละเวลา / นอกเวลาราชการในการทำงาน/กิจกรรม/จิตอาสาให้กับหน่วยงาน/สถาบัน/นอกสถาบัน	4.12	0.86	มาก
15. แบ่งปันสิ่งของ / ให้ของที่ระลึก การแสดงความยินดี หรือการแสดงออกถึงความรู้สึก ฯ แก่ผู้ร่วมงานในโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสม	4.27	0.60	มาก
16. กระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการต้อนรับ	4.31	0.55	มาก
17. แสดงท่าที่เป็นมิตร / ทักทาย / ยิ้ม ต้อนรับผู้มาติดต่อ/รับบริการ	4.35	0.56	มาก
18. แสดงกิริยา วาจาสุภาพ และให้เกียรติ	4.54	0.51	มากที่สุด
19. ให้ข้อมูลหรือตอบข้อซักถามอย่างถูกต้อง ชัดเจน	4.46	0.51	มาก
20. ช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง	4.42	0.50	มาก
รวม	4.33	0.74	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรสายสนับสนุนตามการรับรู้ของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.74$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.85$) ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.61$) และด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.63$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมตามการรับรู้ของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ (N = 216)

พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม	ความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
ข้อสัจย์ : ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของสถาบัน ไม่ทุจริตในการสอบ			
1. ตรงต่อเวลา ในการเข้าเรียน / การฝึกปฏิบัติ / การนัดหมาย / เข้าแถวตรวจนับยอด ฯลฯ	4.34	0.68	มาก
2. มีสัจจะ รักษาคำพูด / ปฏิบัติในสิ่งที่พูดโดยไม่บิดพลิ้ว	4.31	0.68	มาก
3. ไม่คัดลอกผลงานคนอื่นมาเป็นของตน / ไม่ทุจริตในการสอบ	4.44	0.73	มาก
4. ปฏิบัติตนถูกต้องตามแบบธรรมเนียมทหารในด้าน การแต่งกาย การแสดงความเคารพ การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	4.43	0.67	มาก
5. ประพฤติปฏิบัติตนตามข้อกำหนดของสถาบัน ทั้งด้านวินัยในการเรียน การดำรงตน การแต่งกาย การพักอาศัยร่วมกัน การลา ฯลฯ	4.42	0.68	มาก
ความรับผิดชอบ : ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ			
6. กระตือรือร้น / ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ในการทำงาน/กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	4.17	0.67	มาก
7. ให้เวลา/จัดสรรเวลาในการเรียน/การทำงาน/กิจกรรมที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบและชัดเจน	4.15	0.72	มาก
8. แสวงหาความรู้หรือแนวทางปฏิบัติจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้การเรียน / การทำงานที่ได้รับมอบหมายมีคุณภาพ	4.08	0.70	มาก
9. ขอความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ หรือปรึกษาอาจารย์ กรณีที่พบปัญหาอุปสรรคในการทำงานนั้นๆ	4.27	0.74	มาก
มีน้ำใจ : ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ จริงใจ และช่วยเหลือผู้ป่วยโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ เพศและวัย มีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน			
10. แสดงความเอื้ออาทร ห่วงใย โดยการสอบถาม / การแสดงความปรารถนาดี การไปเยี่ยมให้กำลังใจเมื่อเพื่อน/ญาติพี่น้องประสบปัญหา/เจ็บป่วย	4.42	0.68	มาก
11. ให้คำแนะนำปรึกษา / ชี้แนะเมื่อเพื่อน/ญาติพี่น้องมีปัญหาด้วยความเต็มใจและจริงใจ	4.40	0.68	มาก
12. ช่วยเหลือในการทำงาน-กิจกรรม / ไม่หลีกเลี่ยงบ่าเบียดการทำให้กิจกรรมอันเป็นงานส่วนรวมของหน่วยงาน/สถาบัน	4.39	0.69	มาก
13. เสียสละเวลา / นอกเวลาราชการในการทำงาน/กิจกรรม/ จัดอาสาให้กับหน่วยงาน/สถาบัน/นอกสถาบัน	4.33	0.71	มาก
14. ทักทาย ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วย/ผู้มารับบริการทุกคน	4.53	0.70	มากที่สุด
15. แสดงกิริยาท่าทางที่อ่อนน้อม ให้เกียรติ ใช้วาจาสุภาพ กับผู้ป่วย/ผู้มารับบริการทุกคน	4.52	0.69	มากที่สุด
16. แสดงความเอาใจใส่ ห่วงใย และให้กำลังใจ ทั้งด้วยการแสดงท่าทาง และวาจาแก่ผู้ป่วย / ผู้มารับบริการอย่างทั่วถึง	4.49	0.68	มาก
17. สอน / ให้คำแนะนำ / ชี้แนะ / ช่วยเหลือ เมื่อผู้ป่วย/ผู้มารับบริการทุกคนที่ประสบปัญหา / ปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง	4.40	0.71	มาก
รวม	4.36	0.71	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มนักเรียนพยาบาลทหารอากาศรับรู้ว่าคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.71$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.68$) ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.71$) และด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.69$)

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์รับรู้ว่าคุณธรรมอัตลักษณ์คุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านความซื่อสัตย์ที่เน้นการปฏิบัติหน้าที่ต่อศิษย์ด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรับผิดชอบที่เน้นการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถอยู่ในระดับมาก และด้านความมีน้ำใจที่เน้นการดูแลและพร้อมช่วยเหลือศิษย์และเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมทั้ง 3 ประการนี้นับเป็นคุณธรรมที่มีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในสถานศึกษาพยาบาลในด้านการบริหารองค์กรและการจัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือเมื่อผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสำคัญและแสดงพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมทั้ง 3 ประการนี้ ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทั้งต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาและที่สำคัญยิ่งคือต่อนักเรียนพยาบาลซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษาพยาบาล อันเนื่องมาจากผู้บริหารมีการพัฒนาภาวะผู้นำด้วยการเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม⁵ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของก่อนหน้า⁶ ที่ศึกษาองค์ประกอบจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญมีทั้งหมด 11 ด้าน ได้แก่ ด้านความเมตตา กรุณา ด้านกัลยาณมิตร ด้านธรรมาภิบาล ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการบังคับตนเอง ด้านความมีเหตุผล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการปกครอง ด้านความมีวินัยและด้านความรับผิดชอบต่อ การศึกษาของที่ผ่านมายังพบว่า การปฏิตนตามคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า ข้าราชการครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าการปฏิตนตามคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการครองงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือคุณธรรมจริยธรรมในการครองคนและครองตน ตามลำดับ⁷

2. ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนรับรู้ว่าคุณธรรมอัตลักษณ์คุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความซื่อสัตย์ที่เน้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตและไม่ใช้ของหลวงในการแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและครอบครัวหรือพวกพ้องอยู่ในระดับมาก ด้านความรับผิดชอบต่อ

เน้นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้ตรงเวลาอยู่ในระดับมาก และด้านความมีน้ำใจที่เน้นความเอื้ออาทร ดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงานผู้มาขอรับบริการและงานส่วนรวมด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีการรับรู้พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่กลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนมี ส่งผลให้บุคคลกลุ่มนี้มีการรับรู้พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับหลักการในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอันเป็นหลักการพื้นฐานตามแนวคิดที่ว่าปกติมนุษย์จะเรียนรู้เพื่อให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมอย่างหลากหลายกว้างขวางทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ อีกทั้งแบบอย่างที่ดีสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีกว่าการอบรมสั่งสอนหรือการสั่งให้ทำ⁸

3. ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มนักเรียนพยาบาลทหารอากาศรับรู้ว่าคุณธรรมอัตลักษณ์คุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความซื่อสัตย์ที่เน้นการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของสถาบัน ไม่ทุจริตในการสอบอยู่ในระดับมาก ด้านความรับผิดชอบต่อเน้นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถอยู่ในระดับมาก และด้านความมีน้ำใจที่เน้นการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ จริงใจ และช่วยเหลือผู้ป่วยโดยไม่เลือกชั้น วรรณะ เพศและวัย มีจิตสาธารณะช่วยเหลือส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมทั้ง 3 ด้านนักเรียนพยาบาลได้ร่วมกันเป็นผู้กำหนดขึ้นมาและพร้อมใจกันปฏิบัติตาม อีกทั้งยังได้รับการปลูกฝังจากอาจารย์พฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของนักเรียนพยาบาลถูกกำหนดอยู่ในผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ โดยคุณธรรมจริยธรรมเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังกล่าวเป็นอันดับแรก และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อ เสียสละ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา ที่พบว่ารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในรายวิชาภาคปฏิบัติทำ ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น^{9,10}

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลที่ได้จากงานวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหารและอาจารย์รับรู้ว่าคุณธรรมอัตลักษณ์คุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อมูลนี้สามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม โดยเน้นให้กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรสายสนับสนุนและนักเรียนพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศเพิ่มเติม นอกเหนือจากการรับรู้พฤติกรรมของตนเอง เช่น ตามมุมมองของผู้รับบริการ เพื่อนำข้อมูลมาสะท้อนความชัดเจนของพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการคงอยู่ของพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมอัตลักษณ์คุณธรรมของสถาบัน

References

1. Moral Promotion Center (Public Organization). Moral of Thailand. Bangkok: Moral Promotion Center (Public Organization); n.d.
2. Ministry of Digital Economy and Society. National Moral Promotion Master Plan No.1 (B.E. 2016-2021). Bangkok: Ministry; 2016. (in Thai)
3. Khatawanit T. General Psychology. Bangkok; SE-Ed education; 2003. (in Thai)
4. Srisa-ard B. Fundamental Research. Bangkok: Suviriyasarn; 2013. (in Thai)
5. Thaitae S., Wichiputchaporn W., Niyamabha A., Damsuwarn W. A Causal Model of Teacher Leadership and Authentic Leadership of Administrators, with Organizational Culture as Mediator, Affecting effectiveness of Nursing education Institutions. Journal of The Royal Thai Army Nurses; 19(1):105-114. (in Thai)

6. Makmeesab, A. (2557). Code of Ethics for School Administrators. Suthiparithat 2014; 28(87): 305-322.
7. Yoopakdee, P. A study of moral behavior of the admistrator base on opinion of teacher and staff in office of the Basic Education Commission under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3. (Thesis). Chaiyaphum: Chaiyaphum Rajabhat University; 2008. (in Thai)
8. Karnjanapun R. Ethical for manager. Bangkok: Ramkhamhaeng University; 2009. (in Thai)
9. Poonchai S., Wongsaita N., Kanglee k. The Development of Integreation the Infusion Instruction Model with Eight Moral Basics Based on Sufficiency Economic in the Concept, Theory and Nursing ProcessCourse in the First Year Nursing Students at the Royal Thai Army Nursing College. Journal of The Royal Thai Army Nurses 2009; 10(2):15-24. (in Thai)
10. Pakdeto R., Arpaichiraratana C. An Application of Transformative Learning in Arranging Learning Experience Regarding Ethical Decision Making for Nursing Students. Thai Red Cross Nursing Journal 2016; 9(1): 1-10. (in Thai)